

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/256/2021
Identifikačné číslo spisu: 6117214325
Dátum vydania rozhodnutia: 24.01.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6117214325.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpenej spoločnosťou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, proti žalovaným: 1/ Z. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. K. XX, M. R.; 2/ W. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XX, B. Ľ., právne zastúpeným JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom, so sídlom Garbiarska 20, Stará Ľubovňa, o zaplatenie 30.000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 6 Csp 205/2017, o dovolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 26. novembra 2020, sp. zn. 20 CoCsp 2/2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 26. novembra 2020, sp. zn. 20 CoCsp 2/2020, v I. výroku vo vzťahu k žalovanej 1/ z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e.

Náhradu trov dovolacieho konania žalobkyni ani žalovanej 1/ nepriznáva.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom 5. novembra 2019, č. k. 6 Csp 205/2017-206 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť uhradiť žalobkyni sumu 30.000 eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu jeho plnenia zaniká povinnosť plniť ostatných (I. výrok); v časti uplatnených nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40 eur žalobu zamietol (II. výrok). Súd prvej inštancie mal preukázané, že medzi žalobkyňou a spoločnosťou ST OMEGA s.r.o. bola uzavretá zmluva o úvere, na základe ktorej poskytla žalobkyňa úverovému dlžníkovi finančný rámec vo výške 2.200.000 eur formou kontokorentného úveru. Predmetná zmluva o úvere bola následne modifikovaná ďalšími dodatkami č. 1-7. Za zaplatenie úveru sa zaručila žalovaná 1/ vyhlásením ručiteľa z 14.3.2012 v znení Dodatku č. 1 zo 7.3.2013 a žalovaný 2/ vyhlásením ručiteľa zo dňa 14.3.2012 v znení Dodatku č. 1 zo 7.3.2013. Podľa názoru súdu prvej inštancie ručiteľské vyhlásenie žalovaných spĺňa podmienky pre vznik ručenia. Predmetný ručiteľský záväzok oboch žalovaných je v súlade s § 303 a nasl. Obchodného zákonníka (zákon č. 517/1991 Zb.) a je dostatočne určitý a zrozumiteľný, nezameniteľný s iným, a preto ručiteľský záväzok žalovaných vznikol platne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považoval žalobu za dôvodnú a nárok za preukázaný. Preto súd prvej inštancie žalobe

vyhoveli.

1.2. O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (III. výrok) podľa § 255 a § 262 ods. 1 CSP (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok).

2.1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných rozsudkom z 26.11.2020, sp. zn. 20 CoCsp 2/2020, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a III. (I. výrok); a stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal (II. výrok). Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Prioritnou odvolacou námietkou žalovaných bolo tvrdenie, že ak by napadnutý rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, žalobkyňa by disponovala dvoma rozdielnymi exekučnými titulmi - rozsudkom a notárskou zápisnicou, ktoré jej priznávajú tú istú istinu, keďže vyplývajú z rovnakého právneho titulu - zmluvy o úvere v znení jej dodatkov. Odvolací súd sa však s odvolacou námietkou žalovaných nestotožnil. Uviedol, že existencia notárskej zápisnice so súhlasom s jej vykonateľnosťou a tým, že táto notárska zápisnica je exekučným titulom, nepredstavuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata), pretože nemá charakter rozhodnutia a nenadobúda vlastnosť právoplatnosti (§ 230 CSP), preto v konaní nevzhladal vadu nedostatku podmienky konania (§ 380 ods. 2 CSP). Poukázal tiež na skutočnosť, že exekučný súd dospel k záveru, že predmetná notárska zápisnica nie je materiálne vykonateľná, čím je vyvrátená odvolacia argumentácia žalovaných o existencii dvoch exekučných titulov a ich obáv z možnosti bezdôvodného obohatenia na ich úkor zo strany žalobcu (v tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS ČR z 3.10.2001, sp. zn. 21 Cdo 1012/2000).

2.2. Výrok o trovách odvolacieho konania odvolací súd odôvodnil s poukazom na § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní neboli v odvolacom konaní úspešní a úspešnej žalobkyni žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie spoločne žalovaní 1/ a 2/. Dovolaciemu súdu navrhli, aby napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a konanie zastavil a aby priznal žalovaným trovy celého konania v plnom rozsahu. Dovolanie podali z dôvodu existencie procesných väd zmätočnosti rozhodnutia a jeho prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. b/, c/ a f/ CSP, keď poukázali na skutočnosť, že na majetok oboch žalovaných bol vyhlásený konkurz - oddĺženie v priebehu odvolacieho konania. V prípade žalovanej 1/ Z. C. bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Prešov z 25.11.2019, sp. zn. 4 OdK 25/2019, publikovaným v Obchodnom vestníku dňa 2.12.2019, pod č. 232/2019. V prípade žalovaného 2/ W. B. bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Prešov z 13.12.2019, sp. zn. 5 OdK 863/2019, publikovaným v Obchodnom vestníku dňa 19.12.2019, pod č. 245/2019. Odvolací súd mal podľa žalovaných 1/ a 2/ z úradnej povinnosti zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie a konanie zastaviť podľa § 167e zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii. Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je preto nesprávny a nezákonný, pretože odvolací súd má ex offio predmetné konanie zastaviť z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetky žalovaných 1/ a 2/.

4. Žalobkyňa navrhla dovolaciemu súdu dovolanie žalovaných odmietnuť. Dovolanie podľa § 420 písm. b/, c/ a f/ CSP považuje za neprípustné, pretože neboli tieto dôvody dostatočne vymedzené. Vo vzťahu k § 420 písm. b/ CSP uviedla, že vyhlásenie konkurzu nezakladá stratu procesnej subjektivity ani procesnej spôsobilosti. Argumentovala tiež tým, že žalovaní mali skutočnosť, že na ich majetok bol vyhlásený konkurz namietat' v odvolacom konaní, v dovolacom konaní ide o neprípustnú novotu.

5. Vo vzťahu k žalovanému 2/ W. B. bolo dovolacie konanie právoplatne zastavené uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa z 13.10.2021, č. k. 6 Csp 205/2017-301. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) preskúmal dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu len vo vzťahu k žalovanej 1/ Z. C..

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a

dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 1/ je dôvodné.

7. Podstatou dovolacej argumentácie žalovanej 1/ bolo, že konanie malo byť zastavené z dôvodu vyhlásenia konkurzu na jej majetok v priebehu odvolacieho konania. Na túto skutočnosť mal odvolací súd prihliadnuť z úradnej povinnosti a konanie zastaviť podľa § 167e zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

8. Podľa § 167e ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a zákona o konkurze a reštrukturalizácii) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b zákona o konkurze a reštrukturalizácii). Podľa § 166a ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a § 166c zákona o konkurze a reštrukturalizácii), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky: a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“), b) buduca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom, c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d ZKR), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu.

9. Najvyšší súd z údajov uverejnených v Obchodnom vestníku pod č. 232/2019 zistil, že Okresný súd Prešov uznesením z 25.11.2019 sp. zn. 4 OdK 25/2019 o. i. vyhlásil konkurz na majetok dlžníčky - žalovanej 1/ Z. C.; a zároveň oddlžil dlžníčku tak, že dlžníčku zbavil všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia.

10. Procesnoprávnym účinkom vyhlásenia konkurzu podľa 4. časti zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii je, že súd má povinnosť konania uvedené v § 167 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii bez zbytočného odkladu zastaviť. Súd je o zastavení takého konania povinný rozhodnúť z úradnej povinnosti (ex offico). Žalobkyňa si žalobným návrhom uplatnila voči žalovanej 1/ pohľadávku, ktorá vznikla pred rozhodujúcim dňom (§ 166a ods. 1 písm. a/ ZKR) a žalovaná 1/ bola zároveň zbavená všetkých dlhov vzniknutých pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol konkurz vyhlásený. Vzhľadom na to, že zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku na majetok žalovanej 1/ nastali účinky vyhláseného konkurzu a súčasne účinky rozhodnutia o oddlžení žalovanej 1/ ako aj skutočnosť, že žalobkyňa si v tomto konaní uplatňuje pohľadávku, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze na majetok žalovanej 1/, boli dané zákonné predpoklady na zastavenie predmetného konania ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu s poukazom na ustanovenie § 167e ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

11. Podľa dovolacieho súdu však v dôsledku uvedeného nebol daný dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, pretože v čase jeho vydania na majetok žalovanej 1/ konkurz ešte nebol vyhlásený a konanie pred súdom prvej inštancie teda nebolo postihnuté vadou, ktorú by bolo potrebné napraviť. Dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nemožno za týchto okolností považovať za účelný ani s poukazom na § 167e ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, podľa ktorého ak sa konkurz zruší z dôvodu, že tu neboli predpoklady pre vedenie konkurzu, na zastavenie konania sa neprihliada. V takom (nateraz hypotetickom) prípade bude potrebné, aby odvolací súd ďalej v zastavenom konaní pokračoval.

12. Na základe uvedeného dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v I. výroku vo vzťahu k žalovanej 1/ (§ 449 ods. 1 CSP) a konanie podľa § 167e ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii zastavil (§ 450 CSP).

13. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.